

REȚEAUA NAȚIONALĂ DE SERVICII EURAXESS, UN INSTRUMENT EFICIENT DE INTEGRARE ÎN SPAȚIUL EUROPEAN DE CERCETARE

Doctor în politologie **Alexandru ROȘCA**

Centrul Cercetări Politice și Relații Internaționale al ICJP al AȘM,
Punct Național de Contact pentru acțiunile Marie Skłodowska-Curie

Spațiul European de Cercetare, unde știința națională se face tot mai simțită, este eminamente deschis, în el circulând liber informația științifică, tehnologiile și cercetătorii. Tocmai de aceea inițiativa

EURAXESS urmărește promovarea oportunităților de carieră și mobilității cercetătorilor din Europa.

Pentru moment, 40 de țări europene sunt implicate în rețeaua EURAXESS, activă la nivel european, regional și național. Datorită ei, cercetătorii obțin informații cu privire la toate aspectele legate de mobilitate, atât online, cât și prin consultări personale la instituțiile de cercetare. O bază de date pan-europeană de locuri de muncă ajută candidații să caute pozițiile vacante în instituțiile de cercetare, precum și organizații ce se angajează să asigure condiții echitabile de încadrare în muncă și oportunități de dezvoltare favorabile pentru cercetători.

EURAXESS se axează pe patru piloni:

EURAXESS Jobs – un instrument de recrutare gratuit, prin care cercetătorii pot găsi informații actualizate cu privire la posturi vacante, oportunități de finanțare și burse în întreaga Europă. Foarte important, postarea CV-urilor pe această platformă face posibil un feedback din partea potențialilor angajatori. Pe de altă parte, companiile sau institutele de cercetare au posibilitatea să plaseze anunțuri de posturi vacante gratuite și să caute cercetători internaționali de valoare. Utilizatorii pot, de asemenea, accesa portalurile naționale EURAXESS ale țărilor partenere, care conțin informații cu privire la locurile de muncă, oportunitățile de finanțare și serviciile personalizate din fiecare țară.

EURAXESS Services – o rețea constituită din mai mult de 200 de Centre de servicii din cadrul rețelei europene. Având o echipă de personal bine informat, aceste centre oferă servicii cercetătorilor (și familiilor acestora, de fiecare dată când este cazul) în privința planificării și organizării mutării într-o țară străină. Această asistență personalizată ajută

cercetătorii să abordeze cu mai puțin stres problemele, precum cazarea, vizele, permisul de muncă etc.

EURAXESS Rights oferă toate informațiile cu privire la *Carta europeană a cercetătorilor* și *Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor*, documente fundamentale ce reprezintă niște ghiduri de bune practici, concepute pentru a promova drepturi și obligații egale pentru cercetătorii din întreaga Europă, specificând rolurile, responsabilitățile și drepturile acestora, pe de o parte, și ale finanțatorilor/angajatorilor, pe de alta. Astfel se asigură carierele de cercetare atractive și îmbunătățirea ocupării forței de muncă și a condițiilor de muncă pentru cercetătorii europeni. Liniile directe ale Cartei și Codului se adresează în mod egal tuturor organizațiilor europene de cercetare și universităților, publice și private. Academia de Științe a Moldovei, și, prin urmare, comunitatea științifică națională, a aderat la Carta Europeană a Cercetătorilor și la Codul de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor în decembrie 2011, angajându-se să aplice principiile acestora în sfera științei și inovării Republicii Moldova.

EURAXESS Links – o rețea stabilită în SUA, Japonia, China, Singapore și India, adresată cercetătorilor europeni, care lucrează în afara Spațiului European de Cercetare. Oferă informații detaliate despre cercetarea în Europa, politicile europene de cercetare, oportunitățile de carieră în Europa, colaborarea internațională și mobilitatea transnațională. Platforma oferă, de asemenea, web-instrumente de networking pentru cercetători.

Republica Moldova a aderat la inițiativa EURAXESS la 3 octombrie 2011, Centrul Proiecte Internaționale al AȘM fiind desemnat drept instituție gazdă și de legătură a Serviciilor de Rețea EURAXESS. Prima etapă de implementare a principiilor mecanismului EURAXESS a constat în crearea portalului specializat (www.euraxess.md) de promovare a acestei inițiative, axat, după cum se menționase deja, pe trei piloni: EURAXESS Services, EURAXESS Rights, EURAXESS Links. A urmat apoi crearea rețelei naționale a punctelor locale de contact,

menite să sprijine personalul din propria instituție prin acordarea de asistență nemijlocită cercetătorilor care se întorc sau pleacă din instituție (actualmente, rețeaua dată cuprinde 25 de persoane). Deocamdată punctele de contact locale au niște limite. Ele nu pot oferi servicii pentru cercetătorii din alte instituții. Tocmai de aceea au fost create trei Centre naționale regionale EURAXESS (Centru, Sud și Nord).

O altă realizare a inițiativei EURAXESS la nivel național a fost stimularea instituțiilor de cercetare din Moldova să subscrie la standardele „Strategiei de resurse umane pentru cercetători” (Human Resources Strategy for Researchers - HRS4R), un instrument care ajută angajatorii și finanțatorii din sfera cercetării să pună principiile Cartei & Codului în practică, rezultând în obținerea logo-ului „Excelență în cercetare” și, prin urmare, la creșterea vizibilității și prestigiului la nivel internațional a instituțiilor beneficiare ale acestuia. Pentru moment, trei instituții din țara noastră au obținut logo-ul HRS4R: Universitatea Academiei de Științe a Moldovei (UnAȘM), Universitatea de Stat din Moldova (USM) și Institutul Național de Cercetări Economice (INCE).

În afară de aceasta, Serviciul Național EURAXESS și-a adus o contribuție substanțială la organizarea în

Republica Moldova a activităților de promovare a științei, inclusiv a *Noptii Cercetătorilor Europeni*, la ambele ediții ale acesteia (în 2013 și 2015). În plus, cu sprijinul nemijlocit al Rețelei Naționale de Servicii EURAXESS, publicul local interesat de cercetare și creativitate a făcut cunoștință cu un format inedit de diseminare a ideilor științifice, anume *Science Slam*: o formă de comunicare științifică, originară din Germania, care a câștigat popularitate în întreaga lume prin a prezenta cercetarea într-un mod distractiv, creativ și ușor de înțeles, deci practic „opus” formelor clasice, precum conferințele sau congresele. Recent, *Science Slam Moldova* a ajuns la cea de-a IV-a ediție, de fiecare dată lărgindu-și audiența și, implicit, popularitatea.

Un semn relevant al recunoașterii importanței, eficienței și succesului Rețelei Naționale de Servicii a fost includerea Republicii Moldova în programul EURAXESS – *on tour*, care a cuprins 34 de orașe din 16 țări europene, inclusiv Belgia, Elveția, Franța, Muntenegru, Portugalia, România etc., ajungând la 5 noiembrie 2015 și la Chișinău, pentru a oferi tinerilor cercetători informații despre pașii necesari pentru integrarea în peisajul cercetării și inovării, oferit de Spațiul European de Cercetare.

Evenimentul EURAXESS on-tour la Chișinău, 5 noiembrie 2015